

Olio-ohjelmointi: Periytyminen ja virtuaalifunktiot

- Joskus aliluokan olion on tarpeen suorittaa yliluokasta perimänsä toiminnallisuus hieman yliluokasta poikkeavalla tavalla.
- Olio-ohjelmointi tarjoaa aliluokalle mahdollisuuden tarjota oman toteutuksensa yliluokalta perimälleen jäsenfunktioille, jos kyseinen jäsenfunktio on yliluokassa määritelty virtuaaliseksi. Tällaista jäsenfunktiota kutsutaan **virtuaalifunktioksi**.
- Luokasta tulee monimuotoinen (=polymorfismi), kun luokassa on yksikin virtuaalinen jäsenfunktio.
- Ohjelman luokkia määriteltäessä tulisi aina miettiä, voidaanko jotain ohjelman luokkaa käyttää jossain monimuotoisena yliluokkana
- Lähtökohtaisesti kannattaa tuhoajafunktio ja muut mahdollisesti aliluokissa korvattavat jäsenfunktiot määritellä virtuaalisiksi.

***Polymorphism** means having multiple forms of one thing. In inheritance, polymorphism is done, by method **overriding**, when both super and sub class have member function with same declaration but different definition. If we inherit a class into the derived class and provide a definition for one of the base class's function again inside the derived class, then that function is said to be overridden, and this mechanism is called **Function Overriding**.*

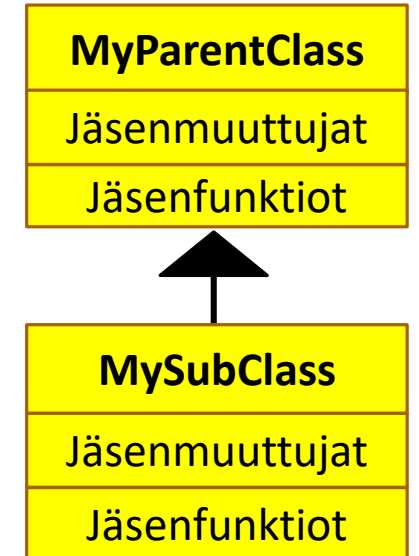
IN00BQ93 Laite- ja tuotesuunnittelun syventävät opinnot: ohjelmoinnin jatkokurssi

Olio-ohjelmointi: Periytyminen ja virtuaalifunktiot

- Joskus aliluokan olion on tarpeen suorittaa yliluokasta perimänsä toiminnallisuus hieman yliluokasta poikkeavalla tavalla. Aliluokan jäsenfunktion sanotaan **uudelleenmäärittelevän (override)** sen yliluokan jäsenfunktion, mikäli aliluokassa on toteutettu jäsenfunktio, jolla on täsmälleen sama parametrilista ja paluuarvo kuin yliluokan jäsenfunktiolla.
- Olio-ohjelmointi tarjoaa aliluokalle mahdollisuuden tarjota oman toteutuksensa yliluokalta perimälleen jäsenfunktiolle, jos kyseinen jäsenfunktio on yliluokassa määritelty virtuaaliseksi. Tällaista jäsenfunktiota kutsutaan **virtuaalifunktioksi**.
- Jäsenfunktio määritellään yliluokan esittelyssä virtuaaliseksi lisäämällä jäsenfunktion eteen avainsana **virtual**. Tämän jälkeen yliluokasta periyttävillä aliluokilla on kaksi mahdollisuutta:
 - Hyväksyä yliluokan tarjoama jäsenfunktion toteutus. Tällöin aliluokan ei tarvitse tehdä mitään eli yliluokan toteutus periytyy automaattisesti myös aliluokkaan.
 - Kirjoittaa oma toteutuksensa perimälleen jäsenfunktiolle. Tässä tapauksessa aliluokan esittelyssä esitellään jäsenfunktio uudelleen, ja sen jälkeen aliluokan toteutuksessa kirjoitetaan jäsenfunktiolle uusi toteutus aivan kuin normaalille aliluokan jäsenfunktiolle. Aliluokan esittelyssä avainsanan **virtual** toistaminen ei ole pakollista, mutta kylläkin hyvän ohjelmointityylin mukaista.
- Luokasta tulee monimuotoinen (=polymorfismi), kun luokassa on yksikin virtuaalinen jäsenfunktio.
- Ohjelman luokkia määriteltäessä tulisi aina miettiä, voidaanko jotain ohjelman luokkaa käyttää jossain monimuotoisena yliluokkana.
- Lähtökohtaisesti kannattaa tuhoajafunktio ja muut mahdollisesti aliluokissa korvattavat funktiot määritellä virtuaalisiksi.

Olio-ohjelmointi: Periytyminen ja virtuaalifunktiot

- Tee uusi projekti nimeltä **MyVirtualfunctionProject** (**Non-Qt Project>Plain C++ Application**)
- Lisää projektiin luokat **MyParentClass** ja **MySubClass**. Lisää luokkiin tuhoajafunktiot, jos niitä ei siellä automaattisesti ole.
- Lisää muodostin- ja tuhoajafunktioihin **cout ...** lauseet kertomaan, missä jäsenfunktiossa ollaan.
- Suorita **Build** toiminto (älä aja ohjelmaa). Jos kääntäjä antaa varoituksen, niin ei tässä vaiheessa välitetä siitä.
- Kirjoita tarvittavat koodirivit, jotta ohjelmassa **MySubClass** luokka perii luokan **MyParentClass** julkisen (public) perinnän mukaan.
- Suorita **Build** toiminto (älä aja ohjelmaa). Jos kääntäjä antaa varoituksen, niin ei tässä vaiheessa välitetä siitä.

Olio-ohjelmointi: Periytyminen ja virtuaalifunktiot

- Lisää ylliluokan määrittelyn **public** osaan jäsenfunktiot **virtual void functionOne()** ja **virtual void functionTwo()**
- Kirjoita jäsenfunktioiden toteutukset alla olevan mukaisesti

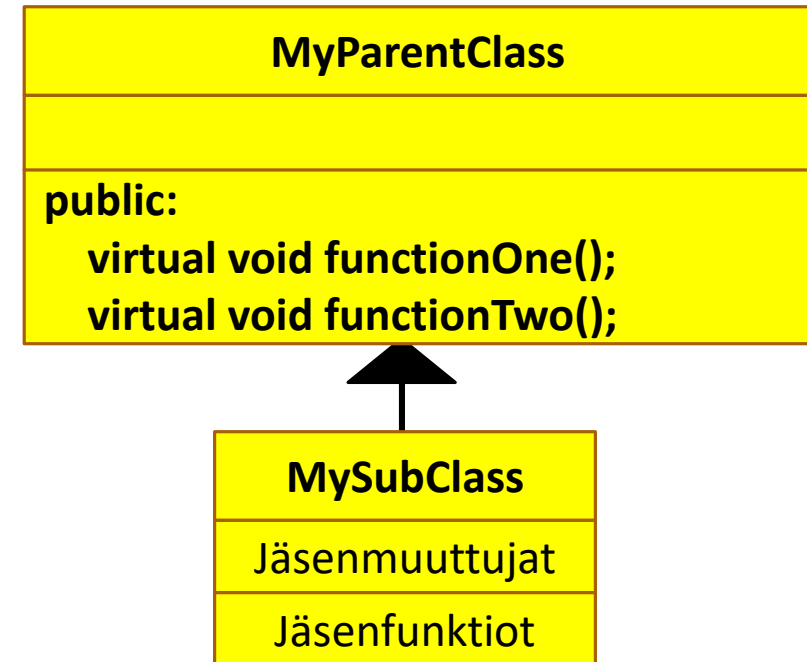
// virtual sana ei tule funktion toteutukseen mukaan.

```
void MyParentClass::functionOne()
{
    cout << "MyParentClass virtual functionOne()" << endl;
}
```

// virtual sana ei tule funktion toteutukseen mukaan.

```
void MyParentClass::functionTwo()
{
    cout << "MyParentClass virtual functionTwo()" << endl;
}
```

- Suorita **Build** toiminto (älä aja ohjelmaa). Jos kääntäjä antaa varoituksen, niin ei tässä vaiheessa välitetä siitä.

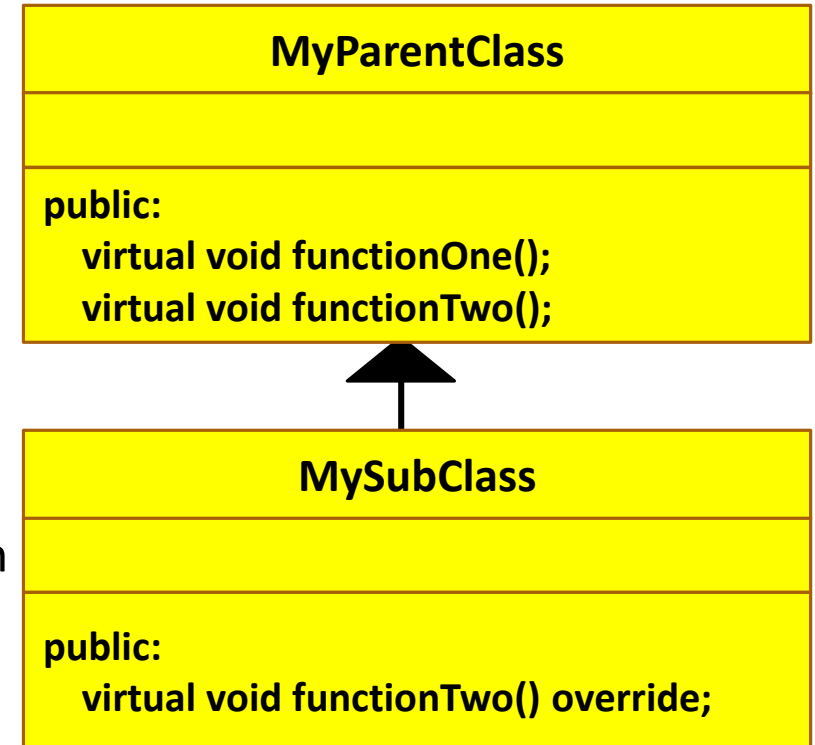

Olio-ohjelmointi: Periytyminen ja virtuaalifunktiot

- *Aliluokassa voidaan ylikuokan jäsenfunktio korvata (uudelleenmäärittely, override), jos aliluokkaan halutaan erilainen toiminnallisuus kuin ylikuokalla.*
- Lisää aliluokan määrittelyyn **public** osaan jäsenfunktio **virtual void functionTwo() override;**
- Lisää jäsenfunktion toteutus alla olevan mukaisesti

```
void MySubClass:: functionTwo()  
{  
    cout << "MySubClass virtual functionTwo()" << endl;  
}
```

- **override** (=syrjäyttää): kerrotaan kääntäjälle, että uudelleenmääritellään aliluokassa ylikuokan jäsenfunktio

Olio-ohjelmointi: Periytyminen ja virtuaalifunktiot

- Kommentoi **main()** funktion koodi ja kirjoita **main()** funktioon alla oleva koodi

```
#include "mysubclass.h"
```

```
int main()
```

```
{
```

```
    MySubClass *objectMySubClass = new MySubClass;
```

```
    objectMySubClass->functionOne();
```

```
    objectMySubClass->functionTwo();
```

```
    delete objectMySubClass;
```

```
    objectMySubClass = nullptr;
```

```
    return 0;
```

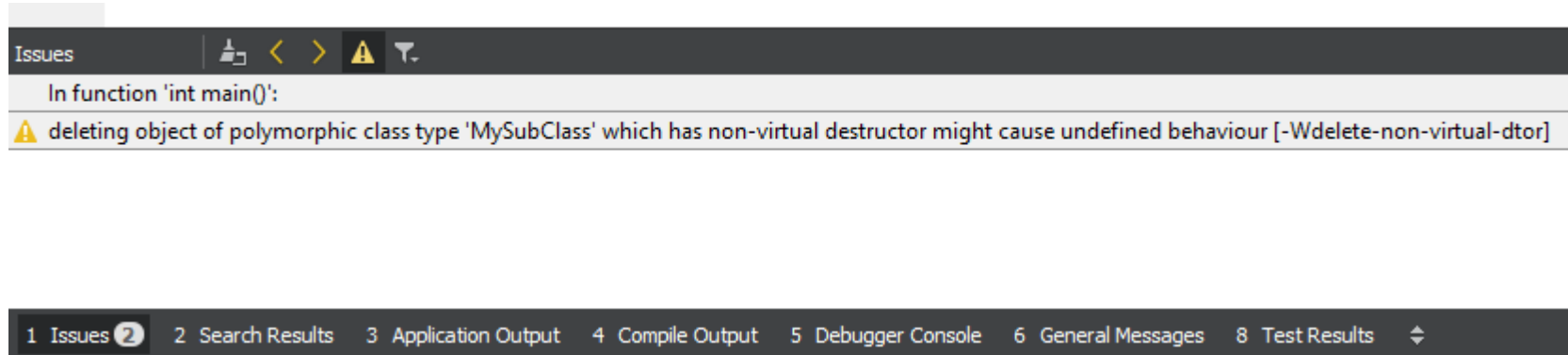
```
}
```

- Suorita build ja aja ohjelmaa. Mitä tulostuu näytölle?

IN00BQ93 Laite- ja tuotesuunnittelun syventävät opinnot: ohjelmoinnin jatkokurssi

Olio-ohjelmointi: Periytyminen ja virtuaalifunktiot

- Jos **Build** operaatio antaa alla olevan varoituksen (saat sen myös uudelleen esille valitsemalla päävalikosta **Build->Clean Project ...** ja tämän jälkeen suoritat **Build->Rebuild Project ...** toiminnon.)

- niin se tarkoittaa, että yliluokan tuhoajafunktio on määriteltävä virtuaaliseksi
- Kun olet määritellyt yliluokan tuhoajafunktion virtuaaliseksi, niin valitse päävalikosta **Build->Clean Project ...** ja tämän jälkeen suorita **Build->Rebuild Project ...** toiminnon uudelleen (voi olla että **Build** myös riittää)
- Varoitusta ei pitäisi enää tulla.
- Asiaa käsitellään lisää tämän luvun kotitehtävissä. Lisäksi tämän osan kotitehtävässä käydään läpi käsitteet **aikainen sidonta** (Early Binding) ja **myöhäinen sidonta** (Late Binding), jotka liittyvät koodin käännösprosessiin ja jäsenfunktioden suorittamiseen ohjelman ajon aikana. Nämä käsitteet eivät tässä vaiheessa ole kovin olennaisia, mutta on kuitenkin syytä ymmärtää niiden tarkoitus.

Olio-ohjelmointi: Periytyminen ja virtuaalifunktiot

- Jos ohjelmassa jostain syystä kuitenkin halutaan ***aliluokan olion avulla*** kutsua ***yliluokan jäsenfunktiota*** tehdään se seuraavasti
 - Lisää **main()** funktioon ennen riviä **delete objectMySubClass**; rivi **objectMySubClass->MyParentClass::functionTwo()**;
- Suorita build ja aja ohjelmaa.
- Virtuaalifunktio –käsitettä käydään lisää läpi myös luvussa 8. Luvussa tulee lisää esimerkkejä ja soveltava harjoitus asiaan liittyen.